

ЗВІТ

за результатами моніторингового візиту до місця тимчасового проживання внутрішньо переміщених осіб на базі недіючого Закладу дошкільної освіти «Сонечко» с. Кульчини Красилівської міської ради Хмельницької області

16 листопада 2023

с. Кульчини

Мета моніторингового візиту: відповідно до вимог статті 13 Закону України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини» здійснено моніторинг додержання прав внутрішньо переміщених осіб (далі – ВПО) на належні умови проживання у місці тимчасового проживання (далі – МТП/ заклад).

Склад моніторингової групи:

Шаповалов Олег Олександрович – регіональний координатор взаємодії з громадськістю Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини;

Ольга Осередчук – регіональний координатор взаємодії з громадськістю Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини;

Огороднік Анастасія Романівна – представник Хмельницького осередку Благодійного фонду «РОКАДА».

Моніторинговий візит проводився у присутності:

Переднов Максим Олександрович – ВПО.

Керівник закладу: Партасюк Надія Володимирівна – директор Комунальної установи Красилівської міської ради Красилівський Центр надання соціальних послуг.

Керівник МТП на момент моніторингового візиту був відсутній.

Назва об'єкта моніторингу, адреса, форма власності, керівництво установи, інша інформація:

Повна назва об'єкта моніторингу: Заклад дошкільної освіти «Сонечко» с. Кульчини Красилівської міської ради Хмельницької області.

Повна адреса об'єкта моніторингу: вул. Олександра Оліщука, 2, с. Кульчини, Хмельницький район, Хмельницька область.

Форма власності: комунальна.

Балансоутримувач (власник): Відділ освіти, молоді та спорту Красилівської міської ради Хмельницької області.

Ініційовано внесення об'єкту до переліку МТП, що формується Мінреінтеграції: Ініційовано та включено до Переліку МТП області.

Попередній моніторинговий візит не здійснювався.***Розташування***

МТП розміщено в 1-поверховій будівлі колишнього дитячого садочку.

Заклад розташований у центрі населеного пункту в безпосередній близькості до об'єктів соціальної інфраструктури: 7 хв пішої ходи до Амбулаторії загальної практики сімейної медицини та аптеки, 10 хв до школи, дитячого садочку, та магазину, 5 хв до зупинки громадського транспорту.

Наповненість

Будівля МТП розміщує внутрішньо переміщених осіб та використовується виключно як МТП.

МТП розраховано на 20 місць, на момент візиту у закладі мешкає 9 ВПО: 5 чоловіків, 3 жінок та 1 дитина шкільного віку (дівчинка).

Серед ВПО 4 особи літнього/пенсійного віку. 2 осіб з інвалідністю, особи з категорії маломобільних груп населення відсутні.

Облік мешканців МТП ведеться відповідно до Додатку 4 до Порядку функціонування місць тимчасового проживання внутрішньо переміщених осіб.

Вартість проживання, договір на проживання та правила проживання

Проживання для ВПО здійснюється на безоплатній основі. Видатки на комунальні послуги з ВПО не стягуються.

Відділ освіти, молоді та спорту Красилівської міської ради Хмельницької області планує подавати заклад на компенсацію видатків на комунальні послуги, згідно Постанови КМУ від 11.03.2022 р. № 261 «Про затвердження Порядку та умов надання компенсації місцевим бюджетам на оплату комунальних послуг, що надаються під час розміщення тимчасово переміщених осіб, у період воєнного стану».

В МТП укладенні типові договори, включаючи типові Правила проживання внутрішньо переміщених осіб у місцях тимчасового проживання, між керівником та мешканцями МТП.

Однак, під час індивідуальних бесід було з'ясовано, що в додатках до договорів, які підписали мешканці МТП, перераховано майно яке надавалося, як індивідуальна гуманітарна допомога.

Інженерні системи (тепло-, водо-, електро- постачання, вентиляція)

Будівля МТП облаштована функціонуючими інженерними системами, до яких належать системи електропостачання, опалення, водопостачання та водовідведення.

Натомість в системі водовідведення наявні дві вигрібні ями, які адміністрація не очищує. В зв'язку з чим, в МТП ускладнено водовідведення, яке може призвести до затору в каналізаційній трубі.

У закладі наявне власне опалення від газового та твердопаливного котла.

Водозабезпечення: холодна та питна вода подаються централізовано. Гаряча вода забезпечується бойлерами.

Електропостачання централізоване. В закладі відсутні альтернативні джерела енергії (генератори).

В закладі несправна проводка. Через це надана благодійна допомога від БФ «Рокада», а саме бойлер та електрична плита не встановлені та, відповідно, не використовуються ВПО.

В МТП наявна функціонуюча система управління відходами. Сміттєві баки доступні в радіусі 50 м від житлової зони.

Харчування

Мешканці готують їжу самостійно. Благодійні фонди, громадські та релігійні організації передають до МТП продуктові набори.

У МТП облаштоване окреме кухонне приміщення для приготування та прийому їжі, яке обладнане відповідним інвентарем, зокрема:

1 стаціонарна електрична плита для приготування їжі на 4 конфорки, 2 електричних чайника, 2 холодильника та витяжка.

В кухні наявні 2 мийки, столи, шафи та кухонний інвентар.

Санітарія та гігієна

МТП облаштоване санітарно-гігієнічними приміщеннями, достатніми для задоволення потреб осіб, які проживають в МТП (із розрахунку щонайменше один душ/одна ванна на 12 осіб та один туалет на 10 осіб).

В МТП наявна санітарно-гігієнічна кімната, яка обладнана 1 душовою кабіною, 1 вмивальником та бойлером, а також 2 туалетами. Відповідно, на 9 (20 при повному завантаженні) осіб один душ. В санітарно-гігієнічній кімнаті душова кабіна і туалети не розподілені за ознакою статті та не відокремлені. Засувки/замки є лише на вхідних дверях санітарно-гігієнічної кімнати.

На момент моніторингу в МТП працює 1 пральна машина, що відповідає мінімальним вимогам (наявність 2-х пральних та 1 сушильної машини на 20 осіб). Замість сушильної машини в МТП визначено місце для сушки речей.

Температура в приміщеннях МТП підтримується відповідно до сезону (але в межах 18-25°C). Регулюється потужність котлів самими мешканцями.

Мешканці встановили графік чергування і своїми силами забезпечують прибирання та підтримку чистоти.

Протипожежна безпека, укриття

У МТП на момент моніторингу відсутні план евакуації, вогнегасники, протипожежна сигналізація та аптечка першої медичної допомоги.

МТП не облаштоване укриттям. На відстані до 500 м відсутні інші укриття, якими, за потреби, можуть скористатися мешканці МТП.

Безбар'єрність

В закладі доступна вхідна група, натомість відсутнє інше додаткове обладнання для осіб з інвалідністю.

МТП не облаштоване засобами безперешкодного доступу для осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення до приміщень МТП, включаючи місця загального користування та приміщення, у яких облаштовані ліжко-місця.

Умови в кімнатах

Ліжко-місця облаштовані в 5 окремих приміщеннях (кімнатах). ВПО проживають в кімнатах розміром від 12 до 18 кв. м в кількості 2-3 особи. Є кімната 9 кв. м, в якій проживає родина (2 людини).

Особи, пов'язані між собою спільним побутом, сімейними (родинними) відносинами проживають в окремих кімнатах.

Особи, які не пов'язані між собою спільним побутом або сімейними (родинними) відносинами (одинаки), розміщені в окремих від сімейних осіб кімнатах.

Не допускається розміщення в одній кімнаті осіб різної статі.

Вхід до приміщень, у яких облаштовано ліжко-місця, обладнаний замками/засувками на вхідних дверях.

В кожному приміщенні облаштовано не більше чотирьох ліжко-місць, що відповідає мінімальним вимогам.

Площа, виділена для одного ліжко-місця, використовується для облаштування спального місця, зберігання особистих речей та становить біля 6 кв. м.

Наявні меблі, в тому числі, для зберігання особистих речей (шафа, комод, стіл, стілець/табурет тощо).

Дозвілля

В МТП відсутні місця для дозвілля, з урахуванням потреб мешканців МТП, включаючи місце для проведення зборів, організації дозвілля та дистанційного навчання для дітей, а також надання соціальних, адміністративних та публічних (електронних публічних) послуг.

Для цих цілей адміністрацією закладу визначене приміщення старостату, яке знаходиться на відстані 50 м від будівлі МТП.

Доступ до інформації та послуги

У приміщенні МТП відсутній інформаційний стенд із зазначенням актуальної для мешканців інформації.

В МТП встановлено механізм зворотного зв'язку з мешканцями через відповідальну особу – старосту села.

В МТП визначено порядок звернень і порядок розгляду звернень.

Відповідно до інформації, отриманої від адміністрації та мешканців МТП, ВПО надаються послуги і забезпечуються першочергові потреби, в тому числі міжнародними організаціями, зокрема Красилівською міською радою та Хмельницьким осередком Благодійного фонду «РОКАДА».

ВПО мають довідки про взяття на облік внутрішньо переміщеної особи та отримують допомогу на проживання.

Мешканці МТП підписали декларації з місцевими лікарями та мають доступ до медичних послуг.

Освіта

Діти ВПО навчаються у місцевих навчальних закладах.

Для потреби дистанційного навчання у МТП наявний платний якісний інтернет.

В закладі відсутні окремі приміщення для самопідготовки та дистанційного навчання.

Працевлаштування

На сьогодні працевлаштовано 4 мешканця МТП.

Анонімні інтерв'ю під час візиту проведено з 4 особами.

Мешканцям було надано роз'яснення і консультації щодо правових питань, поінформовано щодо роботи Консультаційного центру в м. Хмельницькому та порядку звернення до Уповноваженого ВРУ з прав людини. Також з просвітницькою метою в місці загального доступу було розміщено відповідні інформаційні матеріали.

Під час особистого спілкування з мешканцями МТП, ВПО скаржилися на те, що адміністрація МТП вписала їх особисті речі до додатку до Договору на проживання, як такі, що надані їм в користування. Також в МТП недостатньо однієї пральної машини, іскрить проводка, кран б'є струмом, в деяких кімнатах холодна підлога, а одночасне використання багатьох побутових електроприладів неможливо.

В той же час звернень чи пропозицій до Уповноваженого щодо порушення прав громадян не надходило.

Загальні потреби МТП:

- накопичення продуктів водовідведення у вигрібних ямах;
- відсутність пилки для підготовки деревини для використання в опаленні;
- відсутність генератору для забезпечення локальної тепломережі та самого закладу альтернативною електроенергією на випадок відключення;
- недостатньо душових кабін;
- недостатньо пральних машин;
- холодна підлога у двох кімнатах;
- в закладі старе розведення мережі поєднане з новою проводкою, що не додає потужності та не є сумісною (мідь і алюміній);
- кран б'є струмом, вочевидь через відсутність заземлення;
- небезпечно мешканцям МТП використовувати одночасно кілька побутових приладів.

Рекомендації за результатами моніторингового візиту:**Хмельницькій ОВА:**

- опрацювати, спільно з міжнародними та національними організаціями, питання щодо збільшення потужності/заміни електромережі закладу;
- опрацювати, спільно з міжнародними та національними організаціями, питання щодо забезпечення та обладнання закладу генератором, душовою кабіною та пральною машиною.

Адміністрації МТП:

- забезпечити безперебійне функціонування системи водовідведення закладу і систематичне очищення вигрібних ям;
- забезпечити безпеку електромережі в закладі;
- забезпечити підключення побутової техніки, яку МТП отримало від благодійників;
- забезпечити утеплення підлоги у двох кімнатах закладу;
- забезпечити МТП пилкою для заготівлі дров мешканцями МТП;
- привести умови у відповідність до мінімальних вимог, визначених Постановою КМУ від 1 вересня 2023 року №930, з урахуванням наступних рекомендацій:
  - забезпечити наявність у приміщенні МТП інформаційного стенду із зазначенням адреси, контактних номерів телефонів, офіційних веб-сайтів екстрених, соціальних служб, закладів охорони здоров'я, органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, закладів освіти, соціальної, психологічної, правової допомоги, а також інформації про наявність захисних споруд цивільного захисту в об'єктах нерухомості в безпосередній близькості до МТП тощо;
  - виділити не менше 6 кв. м на одне ліжко-місце;
  - забезпечити наявність у приміщеннях МТП планів евакуації, вогнегасників та аптечки першої медичної допомоги;
  - вилучити інформацію щодо власного майна ВПО з переліку майна, яке було передано адміністрацією МТП в користування ВПО.

**Регіональний координатор
взаємодії з громадськістю
Уповноваженого Верховної
Ради України з прав людини**

Олег ШАПОВАЛОВ